

РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

foreign language studying of future engineers]. *Scholarly Notes of V.I. Vernadsky Taurida National University. Series: Psychology*. Vol. 31 (70). No. 4. pp. 230–234. [in Ukrainian].

4. Skorobahatko, N.V. Vykorystannia mentalnykh kart na urokakh anhliiskoi movy [Using mind maps in English lessons]. Available at: <https://vseosvita.ua/library/embed/01004rq-q-c706.docx.html> (Accessed 11 Jun. 2025). [in Ukrainian].

5. Bayerl, C.M. (2005). 30 Minuten für Kreativitätstechniken [30 minutes for creativity techniques]. Gabal; Auflage: 2. 80 s. [in German].

6. Buzan, T. (1994). The mind map book. USA: Dutton. 322 p. [in English].

7. Buzan, T. The ultimate book of mind maps. Available at: <https://dn790004.ca.archive.org/0/items/pdfy-MEuyCwZKGT3fqH56/The%20Ultimate%20Book%20of%20Mind%20Maps%20-%20Tony%20Buzan.pdf> (Accessed 11 Jun. 2025). [in English].

8. Gemmer, B. (2001). Mind Mapping – fit in 30 Minuten [Mind mapping – fit in 30 minutes]. Gabal; Auflage: 4. 62 S. [in German].

Стаття надійшла до редакції 29.06.2025

УДК 378.147:81'42

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.332873>

Анжеліка Чернюк, аспірантка

Інституту педагогіки НАПН України

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-8617-0255>

РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЯК ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

У статті висвітлено особливості реалізації інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей крізь призму психолого-педагогічних аспектів. Окреслено значення інтерактивного навчання для розвитку професійної компетентності, підвищення мотивації та активізації навчально-пізнавальної діяльності майбутніх філологів. Розглянуто роль викладача в створенні сприятливого освітнього (навчального) середовища та впровадженні сучасних інтерактивних методів навчання. Визначено ефективні підходи, що сприяють підвищенню якості підготовки майбутніх фахівців-філологів.

Ключові слова: інтерактивні стратегії; стратегії навчання; студенти філологічних спеціальностей; фахова підготовка; філологічні дисципліни; методика викладання; освітні онлайн ресурси.

Рис. 1. Лім. 14.

Anzhelika Cherniuk, Postgraduate Student,

Institute of Pedagogy of the National Academy of
Educational Sciences of Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-8617-0255>

IMPLEMENTATION OF INTERACTIVE STRATEGIES IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF PHILOLOGY STUDENTS AS A PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ISSUE

The article deals with the problem of implementing interactive strategies in the professional training of philology students, addressing it as a significant psychological and pedagogical challenge in contemporary education. The author highlights the necessity of interactive learning strategies, which foster active student engagement, enhance communicative competence, and provide students with the professional skills required to navigate the rapidly evolving societal landscape.

The article explores a comprehensive analysis of the psychological and pedagogical foundations of interactive learning, focusing on several key aspects. These include the individualization of education, which adapts learning experiences to meet the unique needs and interests of each student; the motivation for independent work, crucial for the development of self-directed learning skills; and the enhancement of communication skills, particularly vital for philology students whose future careers rely heavily on effective communication.

Additionally, the creation of a supportive psychological climate within the learning group is emphasized, as it encourages students to express their ideas freely and engage actively in educational activities. It also stresses the importance of fostering reflective skills, enabling students to analyze their learning processes and outcomes.

To address the specific needs of philology students, the author proposes a variety of innovative interactive strategies. These strategies not only facilitate a deeper understanding of theoretical material but also promote the development of essential professional competencies, such as critical thinking, collaboration, and adaptability. By creating an engaging and interactive learning environment, these methods encourage students to take an active role in their education and apply their knowledge in real-world professional scenarios.

Keywords: interactive strategies; learning strategies; students of philological specialties; professional training; philological disciplines; teaching methods; online educational resources.

Постановка проблеми. Сучасна освіта потребує впровадження інноваційних підходів, що забезпечують підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно функціонувати в змінних соціокультурних умовах. Однією з провідних методологічних парадигм залишається інтерактивне навчання, яке не тільки оптимізує процес усвідомленого засвоєння навчального матеріалу, а й сприяє формуванню в студентів соціально-комунікативних компетентностей, аналітичних і рефлексійних навичок, а також здатності до академічної саморегуляції.

З психолого-педагогічної точки зору реалізація інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей передбачає вирішення кількох ключових проблем. По-перше, необхідно враховувати індивідуальні особливості студентів, їхні пізнавальні стилі та рівень внутрішньої мотивації, що визначає ефективність інтерактивного навчання. По-друге, важливим аспектом є створення сприятливого психологічного клімату, що забезпечує довіру, відкритість до комунікації та зниження тривожності під час навчання. По-третє, інтерактивні стратегії мають стимулювати рефлексійні здібності студентів, розвивати їхню здатність до самоаналізу та критичного оцінювання власних знань, умінь і навичок.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про значущість упровадження інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей. У науковому дискурсі інтерактивні стратегії навчання висвітлено в працях Н. Арістової, В. Босої, Т. Вигранки, Н. Гагіної, Т. Григор'євої, І. Зязюна, М. Іконнікової, О. Любашенко, О. Малихіна, О. Пометун, Р. Попова, В. Редьки, О. Семенов, С. Сисоевої, М. Шмир, S. Krashen, R. Oxford та ін., які аналізують різні аспекти їх застосування – від розвитку комунікативної компетентності до організації особистісно орієнтованого навчання. Хоча не всі згадані автори звертаються безпосередньо до проблеми фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей, їхній теоретичний і емпіричний доробок формує методологічне підґрунтя, що може бути адаптоване до потреб мовної освіти. Узагальнення результатів цих досліджень підтверджує потенціал інтерактивних підходів до організації навчання в підвищенні якості освітнього (навчального) процесу, але водночас окреслює низку системних викликів: недостатню методичну готовність викладачів до інтерактивного навчання; фрагментарну мотивацію студентів, які нерідко потребують додаткової підтримки для активної участі в різнопланових (ситуаційних) взаємодіях; дефіцит матеріально-технічної та цифрової бази; нечітку нормативно-організаційну базу, що ускладнює масштабування успішних практик; нерівність цифрової грамотності серед учасників освітнього

процесу, що зумовлює диференційований доступ до переваг інтерактивного навчання. Отже, попри наявний вагомий науковий доробок, інтерактивні стратегії фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей потребують подальших досліджень.

Мета статті – обґрунтування доцільності впровадження інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей в освітній (навчальний) процес.

Результати дослідження. Інтерактивні стратегії фахової підготовки передбачають створення середовища, в якому студенти стають активними учасниками освітнього (навчального) процесу. Реалізація інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей – це одна з ключових проблем педагогіки, зокрема дидактики, вищої школи, яка набуває особливого значення в контексті сучасних викликів освіти. Постійні зміни в освітніх стандартах, розвиток цифрових технологій і зростання ролі міжкультурної комунікації висувують перед викладачами завдання впровадження таких форм і методів навчання, які сприяли б активному залученню студентів до освітнього (навчального) процесу.

Інтерактивні стратегії фахової підготовки розуміємо як сукупність педагогічних технологій, методів і прийомів, покликаних активізувати взаємодію здобувачів між собою, з викладачем і навчальним контентом, що забезпечує вищу результативність навчання й розвиток фахових компетентностей. У підготовці майбутніх філологів ці стратегії насамперед спрямовані на вдосконалення їхньої комунікативної компетентності через практико-орієнтовані формати роботи, які ґрунтуються на колаборативній діяльності, обміні знаннями й ідеями та обов'язковій рефлексії.

О. Пометун та Л. Пироженко в науково-методичному посібнику *“Сучасний урок: інтерактивні технології навчання”* [11] розкривають концепцію інтерактивного навчання як процесу, орієнтованого на суб'єкт-суб'єктну взаємодію, співпрацю, активну участь кожного учасника освітнього (навчального) процесу, а також рефлексійний аналіз навчальної діяльності. У центрі їхнього підходу – зміна ролі педагога, який виступає не лише джерелом знань, а й організатором умов для спільного конструювання змісту освіти. Методологічна основа цього підходу охоплює принципи активності, діалогічності, відповідальності й взаємо-відповідальності, партнерства, особистісної залученості та саморефлексії.

На основі узагальнення означених підходів на рис. 1 подано структуровану інтерпретацію ключових ознак інтерактивного навчання та традиційно-репродуктивної моделі навчання, що дає змогу наочно виявити їх сутнісні відмінності.

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ	ТРАДИЦІЙНО-РЕПРОДУКТИВНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ
Спільна навчальна мета	Розподіл мети виключно викладачем
Очікуваний результат	Суб'єктивне тлумачення результату викладачем
Активна взаємодія та співпраця	Індивідуальне пасивне сприйняття
Особиста відповідальність учасників	Відповідальність за оцінювання лежить на викладачеві
Викладач як фасилітатор	Викладач як транслятор готових знань
Рефлексія та взаємооцінювання	Підсумкове оцінювання без аналізу процесу

Рис. 1. Ключові ознаки інтерактивного навчання та традиційно-репродуктивної моделі навчання

Зазначені шість ознак інтерактивного навчання корелюють із професійно-діяльним контекстом підготовки студентів філологічних спеціальностей. Розглянемо їх детально.

1. Спільна навчальна мета. У філологічному контексті цю ознаку трансформовано в постановку чіткого фахового завдання, що об'єднує учасників навколо спільного результату. Студенти можуть разом підготувати глосарій термінів для певної літературної теми, створити збірку типових мовних помилок з їх аналізом, або виконати командний переклад невеликого уривку з роману з подальшим обговоренням. Такий формат орієнтує на практичне застосування знань і сприяє злагодженій роботі в групі.

2. Очікуваний результат. Під час фахової підготовки філологів очікуваний результат навчальної діяльності зосереджений на формуванні чітко визначених лінгвістичної та комунікативної компетентностей. Студент демонструє здатність здійснити точний і стилістично адекватний переклад іншомовного уривку, може аргументовано пояснити використання граматичних конструкцій у письмовому аналізі, створити навчальні матеріали, які відповідають певному рівню мовної підготовки (наприклад, інтерактивні вправи для рівня B2), або провести презентацію іншою мовою з дотриманням літературних норм. Такий підхід забезпечує не лише контроль засвоєного матеріалу, а й цілеспрямовану роботу над розвитком конкретних мовних умінь, що безпосередньо відповідають фаховому профілю здобувача.

3. Активну взаємодію та співпрацю у філологічній підготовці розглядають не лише як організаційний принцип, а як дидактичний механізм розвитку мовної компетентності через соціокогнітивну взаємодію. Цей компонент реалізується у форматі діяльності, що передбачає міжособистісний обмін знаннями, спільне вирішення комунікативних задач і рефлексійну співпрацю в межах автентичних ситуацій. Використання техніки “Think-Pair-Share” (“Подумай-обговори в парі-поділись з групою”) дає

змогу студентам спочатку самостійно обміркувати питання, потім обговорити його в парі, а згодом поділитися висновками з усіма одногрупниками, що стимулює глибше розуміння теми та розвиток мовленнєвих навичок. Іншим ефективним інтерактивним методом є “Dictogloss” (“Диктогрос”, від англ. *dictation* “диктант” + *gloss* “тлумачення”, “інтерпретація”) під час якого студенти слухають текст, роблять нотатки, а потім у групах відтворюють його, що покращує навички аудіювання та письма. Метод “Information Gap” (“Інформаційний розрив”), де кожен учасник має лише частину інформації і має взаємодіяти з іншими для її повного отримання, сприяє розвитку навичок спілкування та співпраці. Такі підходи не лише активізують навчальний процес, але й готують студентів до реальних комунікативних ситуацій у професійному середовищі.

4. Особиста відповідальність кожного. У структурі філологічного проекту це означає розподіл завдань за рівнями мовного оформлення: студент А відповідає за лексико-семантичне наповнення, студент В забезпечує граматичну та синтаксичну правильність, студент С – стилістичну цілісність і функціональну відповідність тексту визначеній комунікативній меті. Отже, якість кінцевого продукту прямо залежить від індивідуальної експертизи кожного учасника, що водночас розвиває здатність нести персональну відповідальність за спільний результат.

5. Педагог як фасилітатор (організатор середовища). У межах філологічної підготовки викладач виконує функцію модератора академічного процесу, виступаючи посередником між навчальним матеріалом і колективною пізнавальною діяльністю. Його роль полягає не в трансляції готової інформації, а в цілеспрямованій організації мовленнєво-аналітичної взаємодії, під час якої учасники самостійно конструюють знання, формулюють гіпотези й здійснюють обґрунтоване мовне діагностування. Зокрема, в процесі обговорення

альтернативних варіантів перекладу, аналізу текстових помилок або роботи з автентичними фрагментами викладач керує дискусією, задає напрям аналізу, втручається на концептуальних етапах, ставить питання та м'яко коригує помилкові аргументи без прямого нав'язування оцінювання. Таким чином, викладач виконує функцію координатора смислотворення в академічному просторі, забезпечуючи баланс між автономією здобувачів і професійною якістю результату.

6. Рефлексія й оцінювання результатів і процесу. Рефлексійні вміння студента класичного університету, як складноструктуроване професійно-особистісне утворення, забезпечують здатність аналізувати власний внутрішній світ, оцінювати індивідуальні особливості та результати навчальної й позанавчальної діяльності [12]. Інтерактивні стратегії фахової підготовки, засновані на комунікативному, діяльнісному та студенто-центрованому підходах, сприяють формуванню цих умінь, інтегруючи аналіз професійної поведінки в ситуаціях взаємодії з викладачами, одногрупниками й учнями під час педагогічної практики. Студенти не лише усвідомлюють свої навчальні дії, але й отримують мотивацію до професійного самовизначення, що забезпечує розвиток фахової активності та здатності об'єктивно оцінювати результати власної діяльності. Інтерактивні стратегії навчання, які включають рефлексійні обговорення, самоаналіз і групові оцінювання, стають ефективним інструментом розвитку цих навичок. На думку Н. Арістової, "майбутні філологи з розвиненою рефлексією готові керувати власною діяльністю відповідно до ціннісних орієнтацій, мотивації досягнення успіху, усвідомлення власної унікальності" [2, 175].

Таким чином, інтерактивні стратегії навчання є ключовим інструментом для формування професійної компетентності студентів філологічних спеціальностей. Ефективність реалізується на психолого-педагогічних засадах, які забезпечують активну участь студентів в освітньому (навчальному) процесі, сприяють їхньому інтелектуальному, емоційному та соціальному розвитку, а також підсилюють роль викладача як модератора навчальної взаємодії. Застосування стратегічного навчання сприяє тому, що студенти стають більш незалежними та самостійними суб'єктами навчального процесу, які також можуть застосовувати певні стратегії в подальшій професійній діяльності [8].

Реалізація інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей вимагає врахування низки психолого-педагогічних аспектів, що забезпечують ефективність освітнього (навчального) процесу та розвиток комунікативної компетентності. Отже, розглянемо їх.

1. *Індивідуалізація навчання* є ключовим підходом, що дає змогу враховувати потреби, інтереси й

особливості кожного студента. За звичайних умов такий підхід сприяє підвищенню ефективності навчання та академічному успіху здобувачів освіти. У контексті воєнного часу, індивідуалізоване навчання набуває критичного значення, стаючи одним із головних засобів забезпечення якості освіти. Індивідуалізації навчання в межах реалізації інтерактивних стратегій фахової підготовки майбутніх філологів передбачає оцінювання освітніх потреб студентів, розроблення навчальних програм, що відповідають їхнім індивідуальним запитам, створення інтерактивних лекцій, семінарів, практичних занять і тестів з використанням онлайн-ресурсів, що компенсують обмежений доступ до традиційних матеріалів. Індивідуальний підхід у навчанні передбачає адаптацію стратегій навчання до стилю, потреб і цілей студента. Це передбачає діагностування рівня мовної компетентності, визначення персоналізованих цілей, урахування стилів навчання (візуальний, аудіальний, кінестетичний), добір оптимальних ресурсів і гнучкість у методах викладання. Важливим аспектом є залучення інтересів і мотивації студента для підтримки постійного прагнення до вивчення мови [6]. Крім того, акцент робиться на співпраці між студентами через інтерактивні групові завдання, які дають змогу адаптуватися до складних умов навчання, розвиваючи важливі міжособистісні навички, такі як емпатія, співпраця та розв'язання конфліктів [9, 46]. Застосування викладачем індивідуального підходу формує своєрідний механізм когнітивного резонансу, що значно підсилює мотивацію студентів до вивчення іноземної мови, а також зміцнює їхню впевненість у власних силах, можливостях і здібностях [5].

2. *Мотивація до самостійної роботи* студентів виступає одним із головних чинників ефективності освітнього (навчального) процесу, адже саме вона визначає ступінь їхньої залученості, наполегливості та здатності до саморозвитку [1]. У професійній підготовці майбутніх філологів мотивація до самостійної роботи набуває особливого значення, оскільки розвиток комунікативної компетентності, навичок аналізу літературних текстів та оволодіння іноземними мовами вимагає значного обсягу індивідуальної діяльності. Формування мотивації відбувається через поєднання зовнішніх і внутрішніх чинників. Зовнішні чинники включають організаційні аспекти освітнього (навчального) процесу, створення сприятливого середовища для взаємодії та підтримку з боку викладачів. Водночас внутрішня мотивація, яка базується на особистісних цінностях, інтересах і прагненні до самореалізації, відіграє ключову роль. Для студентів філологічних спеціальностей така мотивація часто пов'язана із задоволенням від опанування мов, розумінням літературних і культурних явищ, а також усвідомленням практичної значущості отриманих знань

для їхньої майбутньої професійної діяльності. Як зазначають О. Малихін та А. Гавриленко, “з психологічної точки зору та опираючись на індивідуальний підхід до навчання іноземної мови, можна зрозуміти, що без опанування мотиваційного процесу неможливе доцільне та досконале оволодіння всіма компетентностями, що забезпечують належний рівень професійної спроможності” [7, 30]. Отже, розвиток мотивації до самостійної роботи є важливим завданням, яке потребує як цілеспрямованої педагогічної підтримки, так і створення умов для формування стійкого інтересу до навчання.

3. *Розвиток комунікативних навичок.* Значну роль у формуванні іншомовної комунікативної компетентності майбутніх філологів відіграють інтерактивні стратегії навчання, які базуються на комунікативному, діяльнісному та студенто-центрованому підходах [4]. У процесі реалізації інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей ці методи забезпечують умови для інтенсивної мовленнєвої взаємодії, розвитку креативного мислення та здатності до ефективної комунікації в реальних професійних і міжкультурних контекстах. Особливий акцент робиться на створенні ситуацій, які максимально наближені до реальних умов мовного середовища, що сприяє не лише закріпленню мовленнєвих навичок, але й формуванню здатності застосовувати їх у різноманітних практичних ситуаціях.

4. *Психологічний клімат в навчальній групі.* Забезпечення психологічного комфорту в освітньому (навчальному) процесі є не менш значним аспектом інтерактивного навчання. Студенти мають відчувати себе комфортно в групі, де цінується їхня думка та відбувається групова підтримка. Це створює атмосферу довіри, що дає змогу студентам активно брати участь у навчальних заходах і висловлювати свої ідеї без страху осуду.

Адаптація інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей вимагає інноваційного підходу, який враховує не лише потреби сучасного ринку праці, але й особливості роботи з мовами, текстами та культурними контекстами. Оскільки філологія є дисципліною, що інтегрує мовну, літературну та культурну складові, інтерактивні стратегії навчання мають бути спрямовані на створення освітнього (навчального) середовища, яке сприяє зануренню в мовленнєву практику, критичному аналізу текстів і креативній роботі зі словом.

Зважаючи на досвід викладання та актуальні тенденції в освітній сфері, пропонуємо добірку інноваційних інтерактивних стратегій навчання, адаптованих до особливостей фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей.

1. *Адаптація проєктного методу* може передбачати роботу на таких платформах, як Miro,

Padlet або Google Workspace, де студенти працюють разом над створенням мультимедійних проєктів: від інтерактивних електронних книг до онлайн-курсів для вивчення іноземних мов.

2. *Гейміфікація* – “це процес використання ігрового мислення й динаміки ігор для залучення аудиторії й вирішення поставлених завдань, перетворення чого-небудь на гру” [10]. Гейміфіковані платформи, такі як Kahoot, Classcraft, Genially, Flippity, LingQ, Wordwall, Mentimeter, Cram, Blooket, Quizlet, Quizizz та інші, можуть бути адаптовані до потреб філологів. Платформи можна використовувати для стимулювання зацікавленості студентів, закріплення знань та інтеграції практичних мовленнєвих навичок у процес навчання.

Невіддільними елементами гейміфікації є рейтинги учасників ігор відповідно до здобутих результатів (у тому числі, складання списків учасників ігор, списків лідерів тощо), використання спеціальних відзнак задля їхнього заохочення, урізноманітнення видів ігор, а також поєднання традиційних й онлайн ігор [3, 202].

3. *Використання інтерактивних карт знань (mind mapping).* Інтерактивні карти знань із застосуванням платформ MindMeister чи Coggle дають змогу студентам аналізувати та структурувати інформацію про літературні твори, мову чи культурний контекст [13]. Це ефективний інструмент для обговорення мовних явищ або аналізу структур текстів.

4. *Використання чат-ботів для мовленнєвої практики.* Технології штучного інтелекту, зокрема чат-боти, дають змогу студентам практикувати мовлення в імітованих реальних умовах. Бот може виконувати роль співрозмовника, якому студенти презентують аналіз літературного твору, або учня, якого потрібно навчити певних мовних правил.

5. *Цифрові сторітелінг-проєкти.* Цифровий сторітелінг (**Digital Storytelling**) – це інтеграція мистецтва розповіді історій із використанням цифрових медіа, таких як текст, зображення, аудіо, музика та відео. Цей процес передбачає поєднання мультимедійних елементів за допомогою програмного забезпечення для створення історій, які зазвичай фокусуються на певній темі чи ідеї. Digital Storytelling відрізняється від звичайних відео тим, що акцентує увагу на поєднанні технологій із творчим самовираженням та навичками комунікації, сприяючи зануренню у контекст розповіді [14]. Digital Storytelling активно впроваджується для вдосконалення навичок усного мовлення. Студенти створюють і презентують свої цифрові історії, працюючи над вимовою, граматиною, словниковим запасом, а також формуючи впевненість у публічному виступі. Вони практикують мову в реальних контекстах, що значно підвищує ефективність навчання.

Висновки. Отже, реалізація інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей є високоефективним засобом підвищення якості освітнього (навчального) процесу, оскільки забезпечує не лише глибоке засвоєння теоретичного матеріалу, а й цілеспрямоване формування професійної компетентності, необхідної для успішної діяльності в міжкультурному освітньому середовищі. Завдяки впровадженню таких підходів студенти розвивають критичне мислення, уміння співпрацювати, академічну саморегуляцію та навички самоаналізу, що стимулює їхню активну участь у процесі навчання та забезпечує можливість ефективного застосування здобутих знань у практичній професійній діяльності. Психолого-педагогічні чинники, які визначають результативність інтерактивних стратегій навчання, включають індивідуалізацію навчання з урахуванням пізнавальних стилів і мотиваційних особливостей студентів, створення позитивного психологічного клімату та сприяння розвитку здатності до самоконтролю й критичного переосмислення власного досвіду.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні й апробації дидактичної моделі реалізації інтерактивних стратегій фахової підготовки студентів філологічних спеціальностей, яка б об'єднувала чітко структуровані цілі, форми, методи й засоби навчання. Важливими завданнями є визначення оптимальних шляхів інтеграції інтерактивних підходів до навчальних програм (від оновлення змісту лекцій і семінарів до практико-орієнтованих завдань), а також дослідження дидактичних умов їхньої реалізації. Крім того, слід з'ясувати, як сучасні технології (ШІ, віртуальна/доповнена реальність і цифрові платформи) впливають на розвиток комунікативних і когнітивних компетентностей, аби створити інтегрований підхід, який відповідатиме сучасним дидактичним вимогам і підготує філологів до роботи в глобалізованому освітньому середовищі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арістова Н. Формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів вищих навчальних закладів : монографія. Київ : ТОВ "ТЛІФМЕДІА", 2015. 240 с.
2. Арістова Н. Формування професійної суб'єктності майбутніх філологів: теорія і практика: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 400 с.
3. Арістова Н., Махович І. Гейміфікація як засіб підвищення мотивації навчання студентів комп'ютерних спеціальностей. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі* : зб. матер. II Міжнар. наук.-практ. конф, 2023. С. 201–204.
4. Гагіна Н., Лось О. Розвиток іншомовної комунікативної компетентності студентів філологічних спеціальностей методами активного навчання. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Філологія"*, 2022. № 16 (84). С. 94–98.

5. Завалевська О. Інтерактивні методи формування професійного самоусвідомлення майбутніх фахівців вищих навчальних закладів. *Наука і освіта*, 2009. № 7. С. 68–71.

6. Малихін О., Бондарчук Ю. Понятійно-категорійне поле психолого-педагогічної проблеми стратегізації іншомовної підготовки здобувачів вищої освіти. *Молодь і ринок*, 2024. № 3/223. С. 35–40. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.299568>.

7. Малихін О., Гавриленко А. Дидактичні умови формування індивідуальних стратегій навчання студентів філологічних спеціальностей. *Молодь і ринок*, 2015. № 11 (166). С. 28–32.

8. Малихін О.В., Галла А.О. Сутність феномену стратегії навчання у фаховій підготовці студентів філологічних спеціальностей. *Вісник Чернівецького національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*, 2016. № 133. С. 120–123.

9. Малихін О., Демчук О. Психолого-дидактичний алгоритм індивідуалізації навчально-пізнавальної діяльності студентів в умовах змішаного навчання. *Український Педагогічний журнал*, 2024. № 1. С. 45–52. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-1-45-52>.

10. Малихін О., Ярмольчук Т. Актуальні стратегії навчання у професійній підготовці фахівців з інформаційних технологій. *Information Technologies and Learning Tools*. 2020. Т. 76, № 2. С. 43–57. URL: <https://doi.org/10.33407/itl.t.v76i2.2682>.

11. Пометун О.І., Пироженов Л.В. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посіб. Київ, 2003. 192 с.

12. Топузов О., Малихін О., Опалюк Т. Педагогічна майстерність: розвиток професійно-педагогічної адаптивності та соціальної рефлексії майбутнього вчителя: навч. посіб. 2018. 292 с.

13. Hazaymeh W.A., Alomery M.K. The effectiveness of visual mind mapping strategy for improving English language learners' critical thinking skills and reading ability. *European Journal of Educational Research*, 2022. No. 11(1). pp. 141–150. DOI: <https://doi.org/10.12973/eu-jer.11.1.141>

14. Nair V., Yunus M.M. A Systematic Review of Digital Storytelling in Improving Speaking Skills. *Sustainability* 2021. No.13 (17), 9829. pp. 3–15. DOI: <https://doi.org/10.3390/su13179829>

REFERENCES

1. Aristova, N. (2015). Formuvannia motyvatsii vyvchen-nia inozemnoi movy u studentiv vyshcheykh navchalnykh zak-ladiv: monohrafiia [Formation of Motivation of Learning a Foreign Language among the Students of Higher Education Institutions]. Kyiv, 240 p. [in Ukrainian].
2. Aristova, N. (2017). Formuvannia profesiinoi subiekt-nosti maibutnykh filolohiv: teoriia i praktyka: monohrafiia [Formation of future philologists' professional agency: theory and practice: monograph]. Kyiv, 400 p. [in Ukrainian].
3. Aristova, N. & Mahovich I. (2023). Geymifikatsiia yak zasib pidvischennya motivatsiyi navchannya studentiv komp'yuternih spetsialnostey [Gamification as a means of increasing the motivation of computer science students.]. *Svit didaktiki: didaktika v suchasnomu sviti* : zb. mater. II Mizhnar. nauk.-prakt. konf. – *The world of didactics: didactics in the modern world*: collection of materials from the II International Scientific and Practical Conference, pp. 201–204. [in Ukrainian].

4. Gagina, N. & Los, O. (2022). Rozvitok inshomovnoyi komunikativnoyi kompetentnosti studentiv filologichnih spetsialnostey metodami aktivnogo navchannya [Development of foreign language communicative competence of philology students by means of active learning methods]. *Scientific Notes of the National University "Ostrozka Akademiya". "Philology Series"*. No. 16 (84). pp. 94–98. [in Ukrainian].
5. Zavalevska, O. (2009). Interaktivni metodi formuvannya profesijnogo samousvidomlennya maybutnih fahivtsiv vischih navchalnih zakladiv [Usage of interactive methods in education as a pedagogical requirement for formation of future specialists' professional self-consciousness]. *Science and education*. No. 7. pp. 68–71. [in Ukrainian].
6. Malykhin, O. & Bondarchuk, Y. (2024). Poniatino-katehoriine pole psykhohopedahichnoi problemy stratehizatsii inshomovnoi pidgotovky zdobuvachiv vyshchoi osvity. [Conceptual and categorical field of the psychological and pedagogical problem of strategizing the foreign language teaching of university students]. *Youth & market*, No. 3/223, pp. 35–40. [in Ukrainian].
7. Malykhin, O. & Havrylenko, A. (2015). Dydaktychni umovy formuvannya indyvidualnykh stratehii navchannya studentiv filologichnykh spetsialnostei [Didactic conditions for the formation of individual learning strategies for students of philological specialties]. *Youth & market*, No. 11 (166). pp. 28–32. [in Ukrainian].
8. Malikhin, O.V. & Halla, A.O. (2016). Sutytnist' fenomeny stratehiyi navchannya u fakhoviy pidgotovtsi studentiv filologichnykh spetsialnostey [The phenomenon "learning styles" in professional training of philology students]. *Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University. Pedagogical Sciences Series*. No. 133, pp. 120–123. [in Ukrainian].
9. Malykhin, O. & Demchuk, O. (2024). Psykhologohodydaktychnyi alhorytm indyvidualizatsii navchalno-piznavalnoi diialnosti studentiv v umovakh zmishanoho navchannya [Psychological and didactic algorithm for individualization of educational and cognitive activity of students in conditions of blended learning]. *Ukrainian Pedagogical Journal*, No.1, pp. 45–52. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-1-45-52>. [in Ukrainian].
10. Malykhin, O. & Yarmolchuk, T. (2020). Aktualni stratehii navchannya u profesiinii pidhotovtsi fakhivtsiv z informatsiynykh tekhnolohii [Topical strategies in the professional training for information technologies specialists]. *Information Technologies and Learning Tools*, No. 76(2), pp. 43–57. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v76i2.2682>. [in Ukrainian].
11. Pometun, O.I. & Pirozhenko, L.V. (2003). Suchasniy urok: Interaktivni tehnologiyi navchannya: nauk.-metod. posib. [Modern lesson: interactive teaching technologies: scientific and methodological manual]. Kyiv, 192 p. [in Ukrainian].
12. Topuzov, O., Malihin, O. & Opalyuk, T. (2018). Pedagogichna maysternist: rozvitok profesiyno-pedagogichnoyi adaptivnosti ta sotsialnoyi refleksiyi maybutnogo vchytelya: navch. posib. [Pedagogical mastery: development of professional and pedagogical adaptability and social reflection of the future teacher: a textbook]. 292 p. [in Ukrainian].
13. Hazaymeh, W.A. & Alomery, M.K. (2022). The effectiveness of visual mind mapping strategy for improving English language learners' critical thinking skills and reading ability. *European Journal of Educational Research*. No.11(1). pp. 141–150. DOI: <https://doi.org/10.12973/eu-jer.11.1.141>. [in English].
14. Nair, V. & Yunus, M.M. (2021). A Systematic Review of Digital Storytelling in Improving Speaking Skills. *Sustainability*. No.13 (17), 9829. pp. 3–15. DOI: <https://doi.org/10.3390/su13179829>. [in English].

Стаття надійшла до редакції 16.06.2025

“Знання без практики – порожнє, практика без знання – сліпа”.

Конфуцій
давніоқытайський філософ

“Освіта – це практика свободи, що дозволяє людині зрозуміти і змінити власну культуру”.

Пауло Фрейре
бразильський педагог

“Справжня освіта виховує людину, здатну жити і працювати у багатокультурному світі”.

Джон Лок
англійський філософ

“Справжнє порозуміння починається тоді, коли ми слухаємо, а не чекаємо своєї черги говорити”.

Дейл Карнегі
американський письменник

